

Funkcjonowanie wybranych Wydziałów Promocji, Handlu i Inwestycji Ambasad i Konsulatów RP

01.01.2015 - 30.09.2016

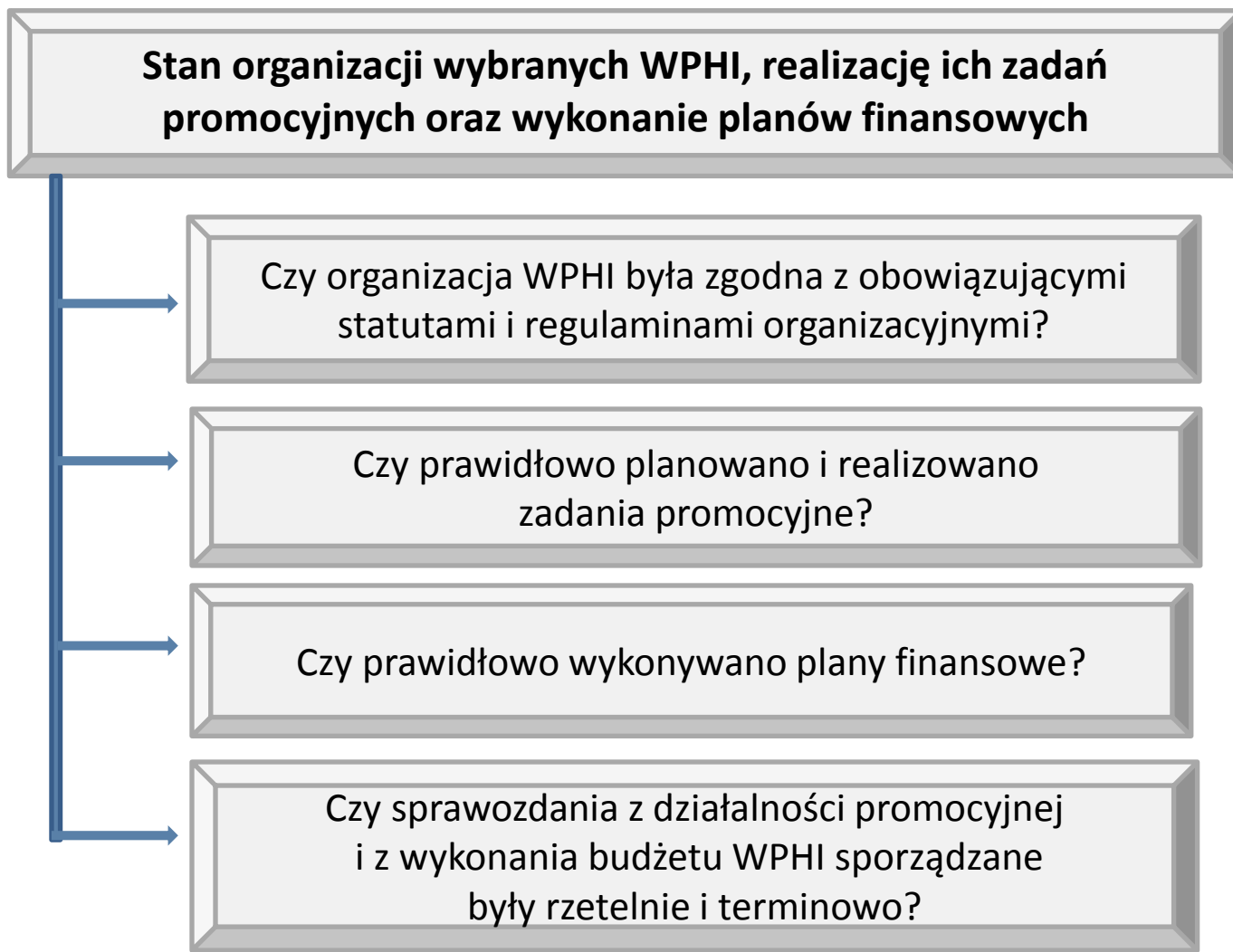
Najwyższa Izba Kontroli

Warszawa, kwiecień 2017 r.

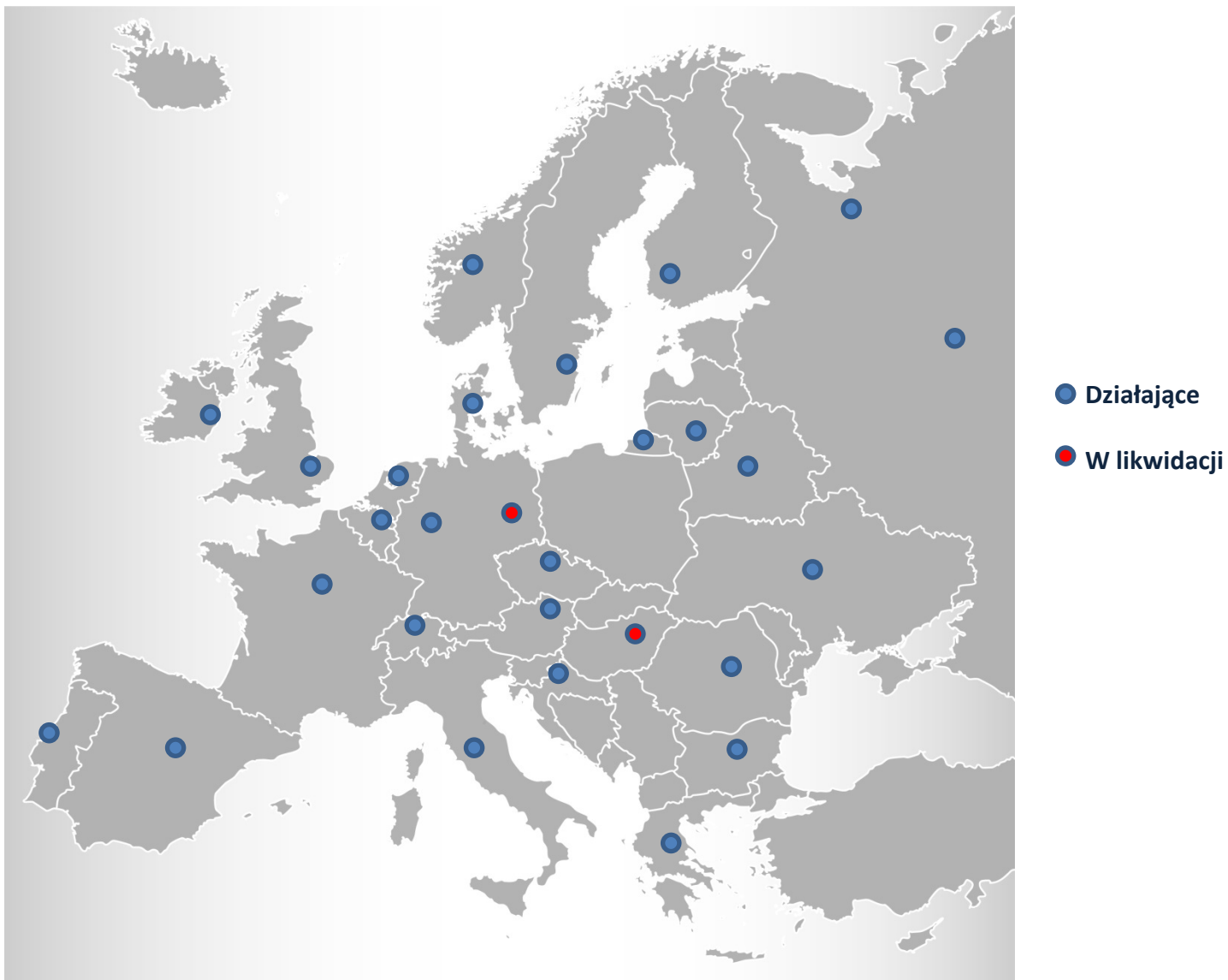
01 Dlaczego podjęliśmy kontrolę?

- Wydziały Promocji Handlu i Inwestycji (WPHI) są dysponentami budżetu państwa III stopnia w części 20 Gospodarka
- Kontrola WPHI stanowiła uzupełnienie kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r.
- Zgodnie ze *Strategią odpowiedzialnego rozwoju WPHI*, jako nieefektywne mają podlegać całkowitej likwidacji
- Kontrola pozwoliła na sformułowanie wniosków co do przyszłej organizacji i funkcjonowania Zagranicznych Biur Handlowych, organizowanych przez Polską Agencję Informacji i Handlu jako następcy WPHI

02 Co kontrolowaliśmy?

03 Lokalizacja WPHI w Europie

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

05 Lokalizacja WPHI w Afryce

- Działające
- W likwidacji

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

06 Lokalizacja WPHI w Ameryce Północnej i Południowej

● Działające

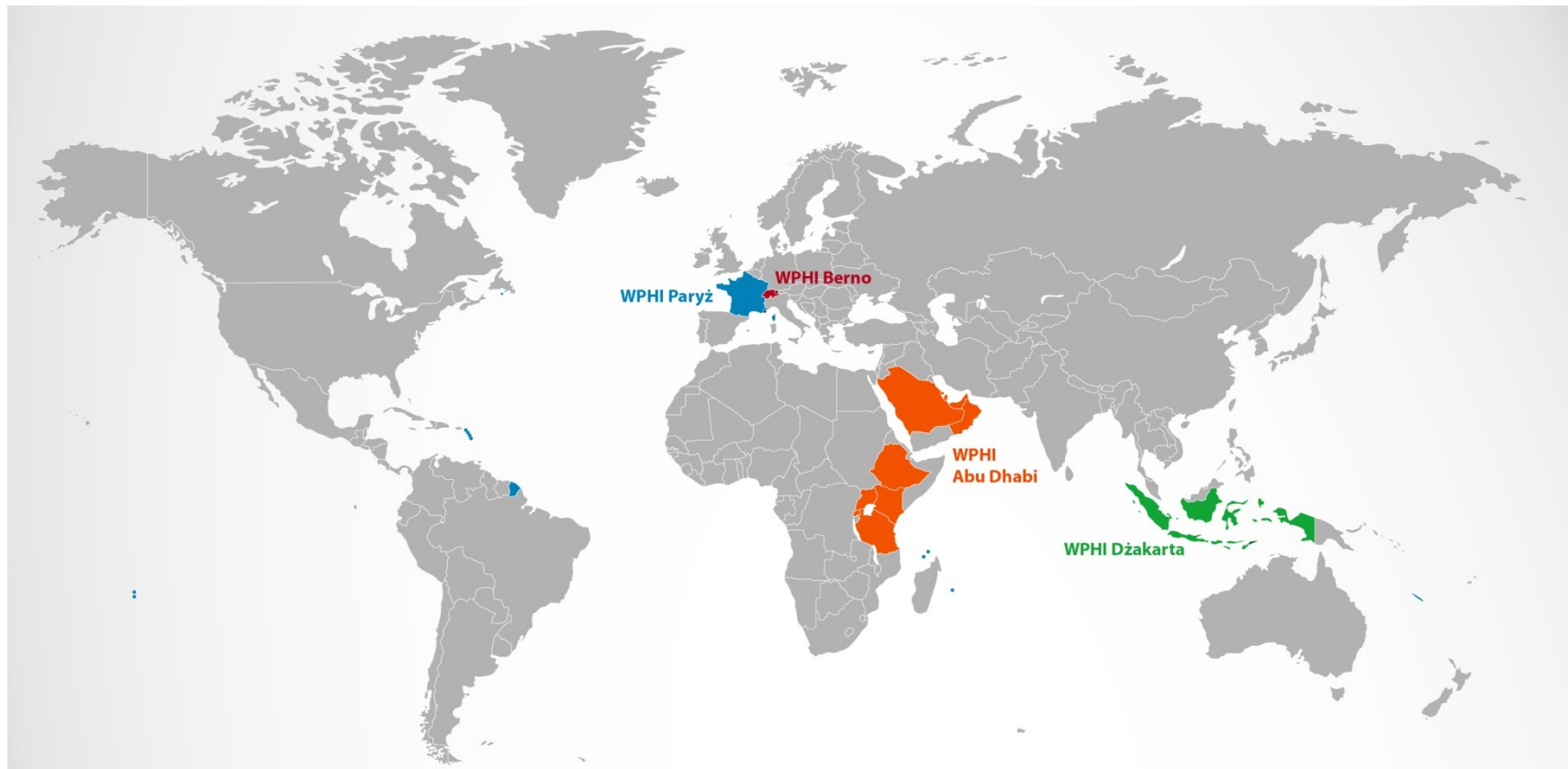
● W likwidacji

Źródło Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

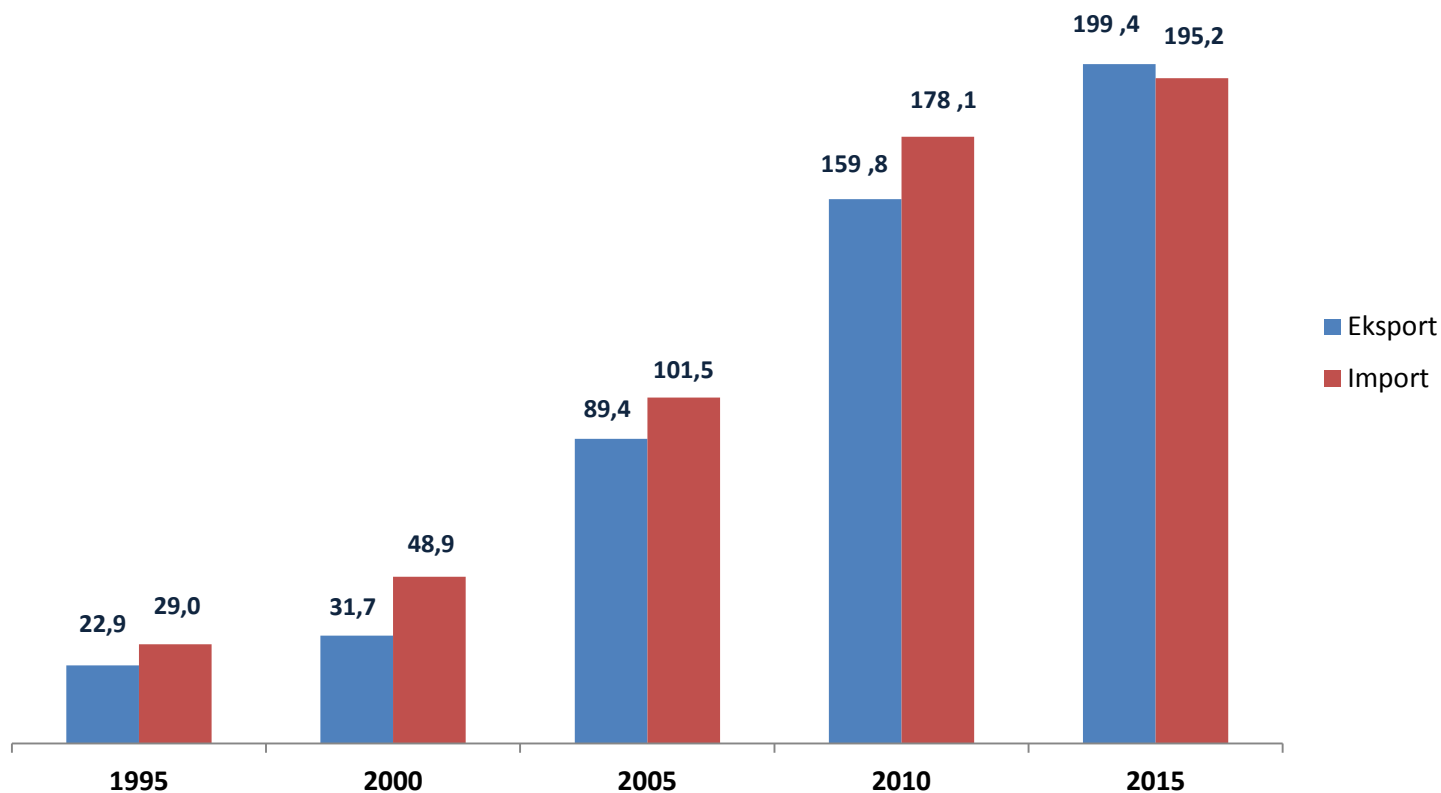
www.nik.gov.pl

07 Kogo kontrolowaliśmy?

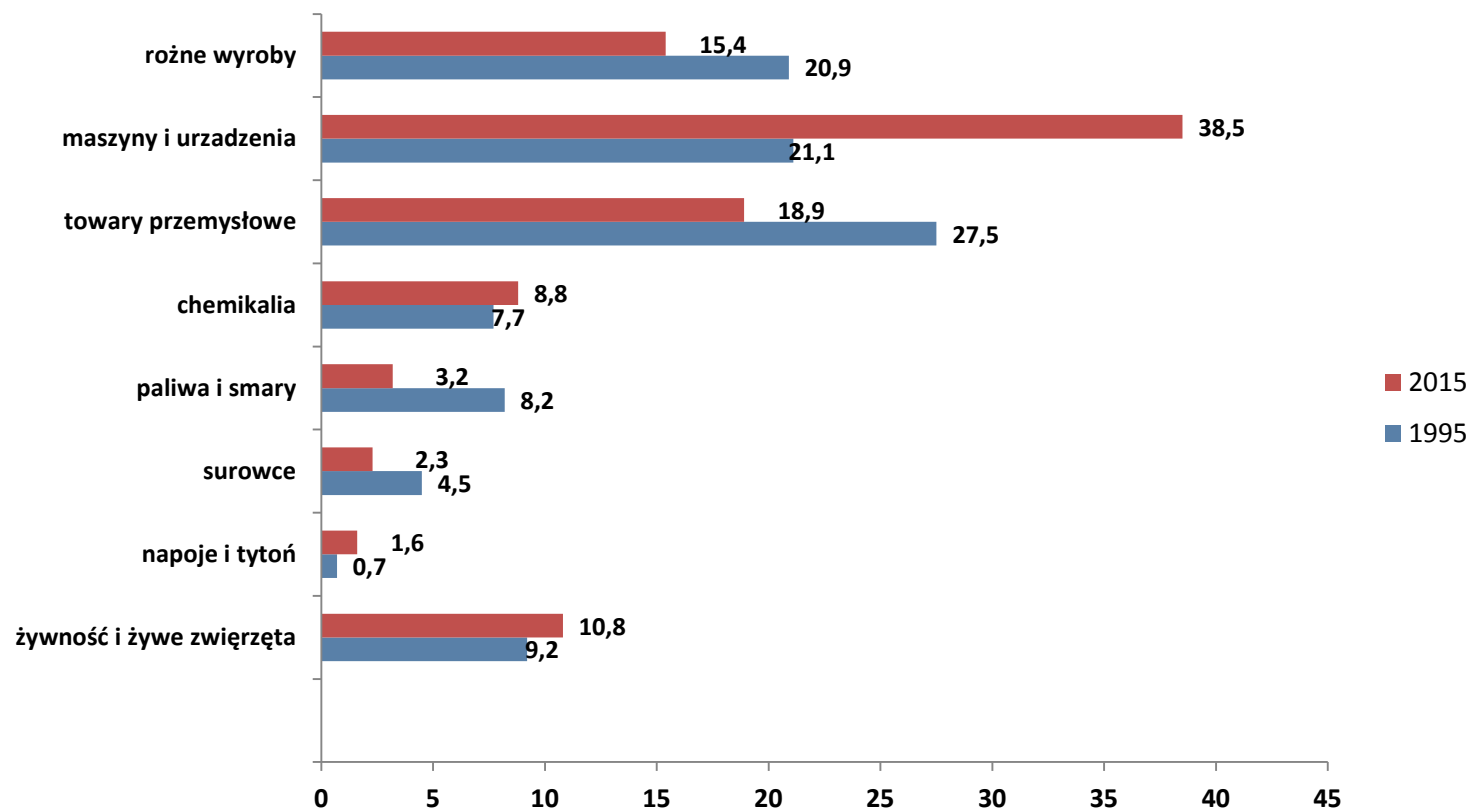
- WPHI w Abu Dhabi (ZEA, Arabia Saudyjska, Oman, Katar, Bahrajn, Kuwejt, Etiopia, Kenia, Uganda, Rwanda, Tanzania)
- WPHI w Dżakarcie (Indonezja, Timor Wschodni)
- WPHI w Bernie (Szwajcaria, Lichtenstein)
- WPHI w Paryżu (Francja, Monako, 6 zamorskich terytoriów francuskich)

Podstawowe dane statystyczne – obroty handlu zagranicznego Polski w latach 1995-2015 (w mld USD)

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Struktura polskiego eksportu wg ważniejszych grup nomenklatury SITC* (w %)

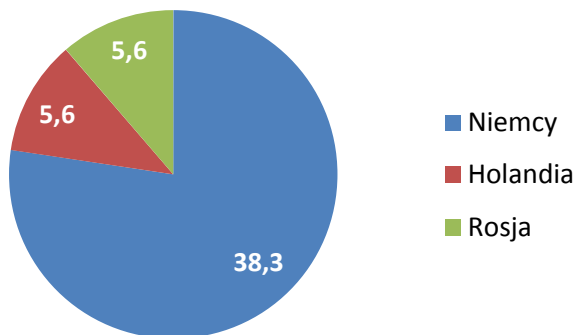

*SITC (z ang. Standard international trade classification) - Standardowa klasyfikacja handlu międzynarodowego

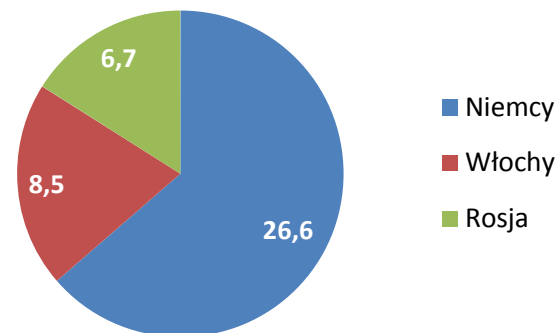
Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

Obroty handlu zagranicznego wg najważniejszych partnerów w 1995 r. i w 2015 r.

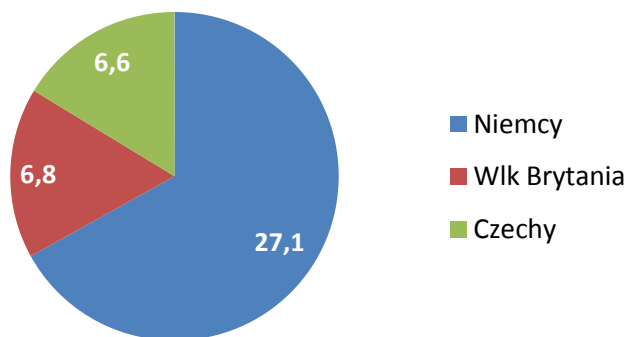
Eksport w 1995 r. udział w całości w %

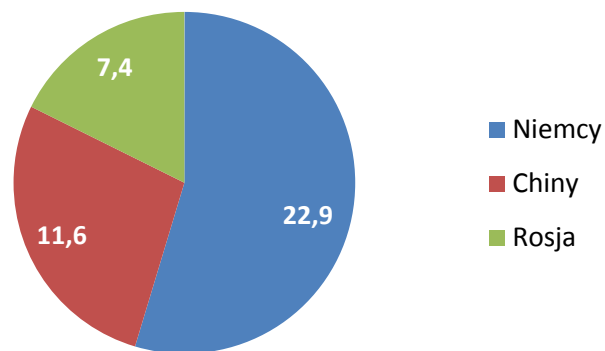
Import w 1995 r. udział w całości w %

Eksport w 2015 r. udział w całości w %

Import w 2015 r. udział w całości w %

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie danych GUS

11 Stwierdzony stan

- Nieprawidłowa organizacja Wydziałów (wszystkie)

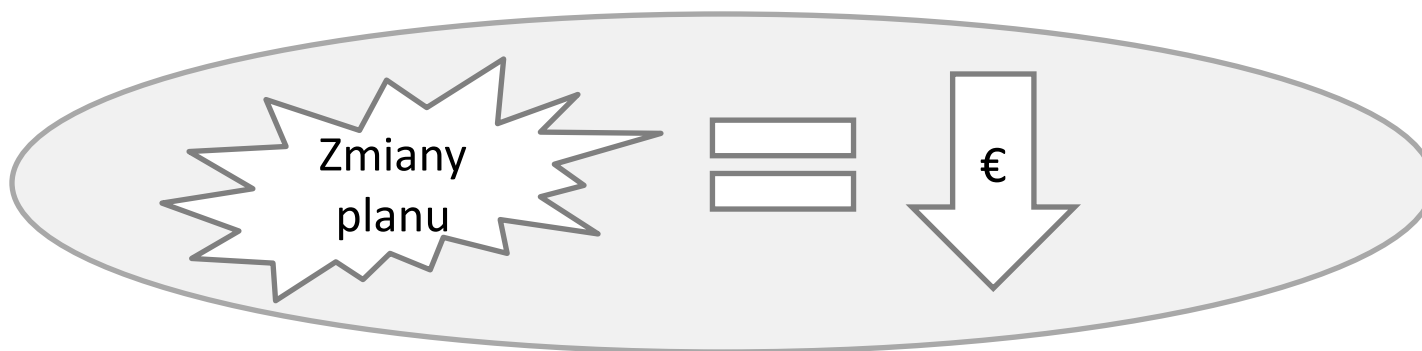
Statut ≠ Regulamin organizacyjny ≠ stan faktyczny

- Rutynowe planowanie zadań promocyjnych (wszystkie)

„Wiedza i doświadczenie Kierownika WPHI ponad potrzebami przedsiębiorców”

12 Stwierdzony stan

- Negatywne konsekwencje złego planowania (konieczność zmiany zadań, zmniejszenie środków) – dwa Wydziały

- Brak badań efektów działań promocyjnych – wszystkie WPHI

Skuteczność promocji = ?

13 Stwierdzony stan

- Nieprawidłowości przy realizacji planów finansowych WPHI

Naruszenia dyscypliny finansów publicznych przy gromadzeniu dochodów, wprowadzaniu zmian planów i/lub dokonywaniu wydatków (zamówienia publiczne) – dwa WPHI

Niegospodarne finansowanie zawyżonych kosztów wynajmu biura – jeden WPH

Nieprawidłowe księgowania i/lub niewłaściwe opisy dowodów księgowych – wszystkie WPHI

14 Ocena ogólna

Negatywna, gdyż:

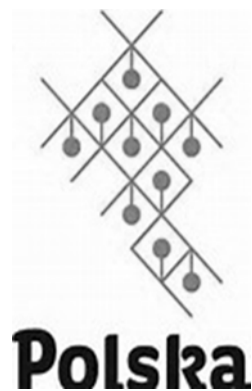
- w planach pracy umieszczane były przedsięwzięcia, które nie odpowiadały potrzebom polskich przedsiębiorców i nie mogły przynieść zamierzonych efektów;
- wady planów wymuszały konieczność rezygnacji z zaplanowanych imprez, co powodowało niekiedy redukcję i tak relatywnie niskich wydatków na promocję;
- w żadnym ze skontrolowanych WPHI nie prowadzono badań skuteczności działań promocyjnych;
- obsady etatowe Wydziałów odbiegały od postanowień regulaminów organizacyjnych, a przepisy tych regulaminów były niekiedy sprzeczne ze statutami Wydziałów lub uległy dezaktualizacji;
- we wszystkich skontrolowanych Wydziałach stwierdzono nieprawidłowości przy realizacji planów finansowych, w tym noszące znamiona niegospodarności, a w dwóch WPHI – naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Według założeń Zagraniczne Biura Handlowe realizować będą zadania częściowo tożsame z zadaniami WPHI. Istotne jest niedopuszczenie do powtórzenia wad i błędów obecnego systemu, poprzez:

- zapewnienie Biurom warunków materialnych i kadrowych dla szybkiego rozpoczęcia działalności w pełnym zakresie;
- ścisłe powiązanie prowadzonej działalności z potrzebami przedsiębiorców;
- dokonywanie rzetelnych ocen skuteczności działania Biur;
- transparentność rozliczeń z przedsiębiorcami w przypadku świadczenia usług komercyjnych.

W odniesieniu do WPHI NIK uznaje za niezbędne przede wszystkim:

- możliwie szybkie wygaszenie, w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych, działalności WPHI przeznaczonych do likwidacji i stosowne zagospodarowanie przejętego majątku;
- wzmożenie nadzoru dysponenta części budżetowej nad bieżącą gospodarką finansową WPHI.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji